

Skadedyrbekjempelse i barnehager og skoler

Oppdatert 01.07.2024

Problemstillinger rundt skadedyr i barnehager og skoler kan fjernes eller minimeres ved å innarbeide gode tiltak i både utforming og daglig drift. Barn tilbringer mye tid der, og de er mer sårbare ved eksponering for kjemiske bekjempelsesmidler (pesticider) enn voksne. For å ta hensyn til barn i barnehager og skoler, er det behov for ekstra forsiktighet ved skadedyrbekjempelser. Norsk lovverk sier at ved skadedyrbekjempelse skal giftfrie metoder prioriteres og eventuell bruk av pesticider minimeres.

Regelverk

Det er særlig to forskrifter som setter de overordnede rammene for hvordan skadedyrbekjempelse kan utføres i barnehager og skoler. Disse er *Forskrift om skadedyrbekjempelse*, som er hjemlet i Smittevernloven og Folkehelseloven, og *Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger*, som er hjemlet i Folkehelseloven. Under fremheves noen viktige punkter i forskriftene. Mer detaljert informasjon om forskriftene gis i vedlegget [Sentralt regelverk for skadedyrbekjempelse i barnehager og skoler \(pdf\)](#).

Forskrift om skadedyrbekjempelse

Denne forskriften har som formål å forebygge at skadedyr overfører smittsomme sykdommer til mennesker eller blir årsak til sykdommer eller andre helseproblemer hos mennesker. Videre skal forskriften sikre at det ved skadedyrbekjempelse blir benyttet midler og metoder som ikke medfører helseskade eller miljøskadelige virkninger. Forskriften skal dessuten sikre at skadedyrbekjempelse blir foretatt av personer som kan utføre den fagmessig korrekt og effektivt.

Eier eller bruker av en bygning, inkludert barnehage- og skolebygg med tilleggende uteområder, plikter ifølge skadedyrforskriften å sette i verk nødvendige tiltak for å forebygge, oppdage og bekjempe skadedyr der. Med eier/bruker menes både skolens/barnehagens ledelse og eventuelt andre eiere, for eksempel private eiere, kommunale eiendomsselskap eller lignende.

Alle som utfører skadedyrbekjempelse plikter å følge det såkalte *Substitusjonsprinsippet*, som er sentralt i forskriften. Dette innebærer at man alltid må benytte *det mest miljø- og helsevennlige alternativet som samtidig gir ønsket resultat*.

Skadedyrbekjempelse skal ifølge forskriften varsles til naboer og andre som kan bli berørt, og et slikt nabovarsel skal inneholde informasjon om når tiltaket skal gjennomføres, hvilket bekjempelsesmiddel som brukes, fare knyttet til middelet og hvilke forholdsregler som må tas. Berørte som skal varsles ved en barnehage eller skole, vil for eksempel være elever, foreldre/foresatte og ansatte. Det kan også være aktuelt å varsle lag, organisasjoner og andre som bruker lokalene utenom skoletiden.

Den som gjennomfører skadedyrbekjempelse på andres eiendom, skal etter forskriften være godkjent skadedyrbekjemper. Dette innebærer bestått eksamen fra to ukers kurs i regi av Helsedirektoratet samt minst to måneders praksis med til sammen 40 protokoller som viser dokumenterte bekjempelser.

Fakta

Substitusjonsprinsippet og klare brudd på dette

Substitusjonsprinsippet (§3-2 i forskrift om skadedyrbekjempelse) sier: "Den som gjennomfører skadedyrbekjempelse plikter å bruke det middel og den metode som gir minst skadevirkninger på miljø og helse og som kan føre til ønsket resultat". Dette betyr blant annet at gode, giftfrie metoder og forebygging skal prioriteres framfor bruk av pesticider. Pesticider skal aldri benyttes til å forebygge mot skadedyr. For eksempel er det ikke tillatt å plassere gift i åtestasjoner mot rotter eller mus uten at disse gnagerne faktisk er observert. Det er heller ikke tillatt å benytte kjemiske bekjempelsesmidler på måter som

gjør at barn enkelt kan komme i kontakt med disse. For eksempel er det ikke

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og fritidsordninger

Denne forskriften skal bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer barns og elevers helse, trivsel, lek og læring, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges. Virksomhetens eier har ansvar for å påse at kravene i forskriften overholdes, blant annet gjennom at det etableres et internkontrollsystem. Videre skal virksomheten planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer er så liten som praktisk mulig og at avfall håndteres og oppbevares på en hygienisk betryggende måte. Dette innebærer også at man skal forebygge mot skadedyr og at skadedyrbekjempelser må utføres slik at barn ikke utsettes for kjemiske bekjempelsesmidler. Det er laget en veileder til forskriften fra Helsedirektoratet som nærmere utdyper kravene i forskriften.

Tilsyn

Kommunen har ansvar for miljørettet helsevern og skal føre tilsyn med at skadedyrbekjempelser skjer i tråd med de to forskriftene. Kommunen kan gi pålegg om granskning, retting av forhold der det foreligger negativ helsepåvirkning, og de kan stenge lokaler der det foreligger overhengende helsefare. Kommunen er også klageinstans for skoler og barnehager hvis de er misfornøyde med en skadedyrbekjempelse utført av en innleid skadedyrbekjemper eller ved bekymring om uvettig bruk av pesticider. Har det blitt utvist grov uaktsomhet, kan kommunene innrapportere dette videre til Folkehelseinstituttet, som vil kunne tilbakekalle godkjenningen til skadedyrbekjemperen.

Aktuell informasjon:

- [Vedlegg til dette kapitlet - sentralt regelverk for skadedyrbekjempelse i barnehager og skoler \(pdf\)](#)
- [Forskrift om skadedyrbekjempelse \(lovdata.no\)](#)

- [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger \(lovdata.no\)](#)
- [Veiledning til Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger \(helsedirektoratet.no\)](#)

Folkehelseinstituttet - en viktig rådgiver ved skadedyrbekjempelse

Avdeling for skadedyrkontroll ved Folkehelseinstituttet kan gi råd om skadedyrbekjempelse i barnehager og skoler. Alle kan stille spørsmål via e-post (skadedyr@fhi.no) eller ringe skadedyrtelefonen, telefon 21 07 77 00, som er betjent mandag til fredag mellom klokken 13 og 14. Viktig informasjon om forebygging og bekjempelse, samt egne faktaark om de vanligste skadedyrene, finnes i [skadedyrhåndboka](#) på instituttets nettsider. Avdeling for skadedyrkontroll kan også identifisere dyr som blir sendt inn.

Seksjon for skadedyrkontroll identifiserer og svarer på spørsmål om skadedyr. FHI - Heidi Lindstedt

Aktuell informasjon:

» [Identifisering av skadedyr og skadedyrtelefonen](#)

Hvorfor er det nødvendig å ta spesielle hensyn der barn og ungdom er til stede?

Selv om giftfrie bekjempelsesmetoder i henhold til skadedyrforskriften skal prioriteres, er det noen ganger behov for å benytte pesticider. Dette er stoffer som skal ta livet av skadedyrene. Mange pesticider er selv i små mengder farlige for mennesker, enten man utsettes for stoffet én gang eller gjentatte ganger. Barn og unge er mer sårbare enn voksne, både på grunn av oppførsel og kroppens fysiologi. Barn har et høyere

aktivitetsnivå og kommer oftere borti steder der pesticider kan være avsatt. Småbarn er spesielt utsatt på grunn av deres trang til å utforske nye steder ved krabbing på bakken og ved hyppig berøring og smaking på gjenstander. Dersom små barn får i seg pesticider, tåler de også mindre mengder enn voksne og har i tillegg dårligere evne til å bryte ned og skille dem ut. Den fysiologiske utviklingen hos barn kan også påvirkes i uheldig retning ved eksponering overfor giftstoffer. I tillegg er visse barn, for eksempel de med astma, hudsykdommer eller Downs syndrom, enda mer sårbare enn andre barn. Av forgiftningssaker som rapporteres til Giftinformasjonen, er det en stor overvekt av barn.

Ha en tydelig strategi for kontroll av skadedyr

Alle skoler og barnehager bør ha en tydelig strategi for forebygging og bekjempelse av skadedyr. For å sikre god oppfølging over tid bør man inkludere skadedyrhåndtering i virksomhetens internkontrollsystem. Det er virksomhetens leder som er ansvarlig for internkontrollsystemet. Ved utformingen av en strategi bør lokal kompetanse om skadedyr innhentes. For eksempel kan avdeling for teknisk drift eller miljørettet helsevern i kommunen ha kompetanse på skadedyr. De fleste skadedyrfirmaer vil også kunne bidra til å utforme langsiktige planer for trygg forebygging og bekjempelse. Man kan også søke råd hos Folkehelseinstituttet som nevnt over.

En god strategi mot skadedyr inneholder klare regler for hva som gjøres for å forhindre skadedyrangrep, og hvem som gjør hva når et mulig problem dukker opp. Dette gjelder ikke minst hvordan man beskytter barn dersom det er nødvendig med kjemisk bekjempelse i barnehagen/skolen (se under).

En person bør tildeles rollen som ”skadedyransvarlig” på skolen eller barnehagen. Denne personen følger ekstra godt med om reglene etterleves og ved behov melde fra til ledelsen, slik at nødvendige justeringer i planen og driften kan gjøres. De andre ansatte bør informeres om innholdet i strategien, gjerne på allmøter, slik at spørsmål kan avklares der og da.

Enkle tiltak for å forebygge mot skadedyr kan skoler og barnehager utføre selv. Er arbeidet mer komplisert bør dette utføres av en profesjonell skadedyrbekjemper. Skadedyransvarlig bør allikevel involvere seg i utformingen av tiltak samt følge med og

stille spørsmål dersom man mener at hensynet til barn og ansatte ikke er tilstrekkelig ivare tatt under en skadedyrbekjempelse.

Fakta

Eksempel på strategi mot skadedyr i en barnehage

Om våren oppdager barn og ansatte i en barnehage i Drammen en maursti som går bort til spisebordet i en av avdelingene. Maurene forsyner seg av brødsmuler under bordet. Styreren blir informert om dette og går inn på skadedyrhåndboka på Folkehelseinstituttets nettsider. Etter å ha lest rådgivningskrivet om skadedyrbekjempelse i barnehager og skoler skjønner styreren at barnehagen har behov for en egen strategi for håndtering av skadedyr. Styreren tar også kontakt med miljørettet helsevern i kommunen som har erfaring med skadedyrproblematikk, og får gode råd om hva en skadedyrstrategi bør inneholde.

På et personalmøte senere i uka informeres de andre ansatte om maurproblemet, innholdet i rådgivningskrivet fra Folkehelseinstituttet og hvilke råd kommunen har gitt for å utforme en skadedyrstrategi. I løpet av møtet utarbeider de ansatte en enkel strategi for håndtering av skadedyr som tas inn i virksomhetens internkontrollsystem. Det utnevnes også en ansatt som skadedyransvarlig. Vedkommende har noe biologisk kompetanse fra før av og viser stort engasjement for saken.

Den skadedyransvarlige leser faktasidene om maur hos FHI og ringer også skadedyrtelefonen. Her får vedkommende vite at siden det er vår, er det sannsynligvis snakk om svart jordmaur som kommer inn utenfra på jakt etter mat, og at dette problemet vil gå over i løpet av noen dager. Barnehagen passer på å være ekstra nøye med å fjerne matrester i barnehagen, og skadedyransvarlig sjekker også om det er mulig å se hvor maurene kommer inn. De kommer fram fra en gulvlist på en yttervegg. På utsiden er det et blomsterbed inntil veggen der det er sannsynlig at maurene har reir. Ingen andre tiltak enn økt renhold blir gjort, og

Hva er et skadedyr?

Et skadedyr er et dyr (ikke sykdomsframkallende mikroorganismer) som på en eller annen måte plager oss mennesker. Det er viktig å vite hva slags dyr man står overfor siden ulike arter krever ulike tiltak. De fleste dyr man finner innendørs er tilfeldige gjester som det ikke er behov for å bekjempe. Viser det seg derimot å være et skadedyr som kan gjøre skade, vurderes tiltak basert på omstendighetene. Skadedyr kan skape stress og mistrivsel, gi stikk eller bitt, spre sykdommer, gi allergi samt forårsake materiell skade og økonomisk tap.

Relativt enkle forebyggende tiltak kan forhindre problemer med skadedyr.

Hjelp til identifisering av dyr kan fås gjennom diverse litteratur og nettsider. Dersom man synes dette er vanskelig, kan man søke hjelp hos et profesjonelt skadedyrfirma eller kontakte Folkehelseinstituttet.

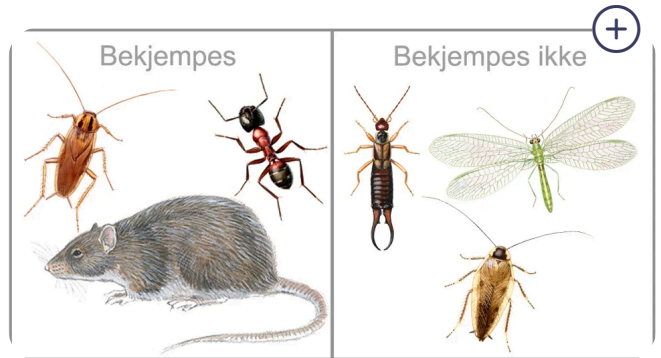
Aktuell informasjon:

» [Identifisering av skadedyr og skadedyrtelefonen](#)

» [Kjøp av skadedyrbekjempelse - skadedyrhåndboka](#)

Tiltak for å redusere skadedyr i barnehage og skole

Skadedyrproblemer møtes best ved å forhindre at problemet oppstår gjennom forebyggende tiltak. Dernest kan man bekjempe skadedyrene hvis de likevel blir et problem. Under gis en kort oppsummering av forebyggende tiltak og bekjempelse. Mer utfyllende informasjon finner du i skadedyrhåndbokas [Forebygging av skadedyrangrep](#) og [Bekjempelse av skadedyr](#).

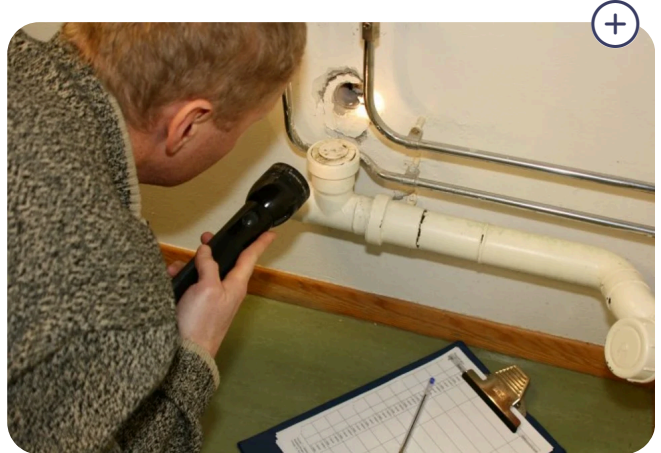

Eksempel på dyr som alltid bekjempes er rotter, stokkmaur og tysk kakerlakk. Gulløye, saksedyr og markkakerlakk er eksempler på dyr som ofte forviller seg inn, men som ikke bekjempes. FHI - Hallvard Elven (insekter) og Trond Haugskott (rotte)

Forebyggende tiltak

Relativt enkle tiltak kan sterkt redusere muligheten for at barnehager og skoler får problemer med skadedyr:

- Regelmessig inspeksjon av bygningen og uteområdene vil avdekke steder hvor skadedyr er eller kan bli et problem. Dersom det er behov for tiltak, bør det gjøres fortløpende. Generelt vedlikehold av bygningsmassen er et godt forebyggende tiltak mot skadedyr.
- Utestenging av skadedyr fra bygninger og fjerning oppholdssteder innendørs og utendørs vil redusere sjansen for skadedyrproblemer. Dette inkluderer tildekking av åpninger som lufteventiler og rørgjennomføringer med netting, tetting av sprekker og små hull innendørs samt fjerning av gamle fuglereir og insekt-/gnagerbol.
- Fuktigheten bør ikke bli for høy i bygninger. Å hindre at vann blir stående, fjerning av fuktskadede materialer og å sørge for god ventilasjon er noen gode tiltak.
- For å hindre skadedyr tilgang til næring, bør avfall som f.eks. brødsmler, gamle nistepakker og skolefrukt oppbevares i lukkede beholdere både inne og ute. Beholderne bør tømmes hyppig og vaskes jevnlig. Matvarer på barnehage- og skolekjøkken bør plasseres i tette beholdere.
- Området rundt bygningen justeres i forhold til de problemene man måtte ha. Utendørs belegningsstein bør for eksempel ha et underlag som vanskeliggjør etablering av svart jordmaur dersom denne arten er et tilbakevendende problem.

Bygningen inspiseres og hull og sprekker som dyr kan komme gjennom tettes FHI - Heidi Lindstedt

Avfallsbeholderne bør tømmes hyppig og vaskes jevnlig. FHI - Heidi Lindstedt.

Bekjempelsestiltak

Det er flere forhold man må ta stilling til når man skal bekjempe skadedyr. Man må forstå i hvilken grad skadedyret skal bekjempes (reduksjon i antall eller total utryddelse?), hvilke bekjempelsesmetoder som skal benyttes, i hvilket omfang må skadedyrene bekjempes (ett rom, flere rom, en etasje, flere etasjer, i andre virksomheter i samme bygning?) og hvorvidt man skal bekjempe selv eller få profesjonell hjelp fra et skadedyrfirma. En bekjempelse utformes i forhold til den aktuelle situasjonen, og bør i de fleste tilfeller inneholde følgende elementer:

- Identifikasjon av skadedyret slik at effektive tiltak kan velges.
- Et klart mål for bekjempelsen. Har f.eks. skolen fått kakerlakker er målet å fjerne alle dyrene. Er skolen plaget med fruktfluer kan målet settes til å redusere mengden av disse med forebyggende tiltak.
- Veloverveide valg av bekjempelsesmetoder. En bekjempelse der man kombinerer flere tiltak i en såkalt integrert skadedyrkontroll vil være mer effektiv og mindre helse- og miljøskadelig enn om det kun benyttes én metode. Integrert skadedyrkontroll gir ofte suksess uten bruk av gift eller med minimert giftbruk.

Metoder som kan benyttes i en bekjempelse i en barnehage er blant annet:

- Utestenging av skadedyr
 - Fjerning av oppholdssteder, vann og næring
 - Kulde- og varmebehandling av enkeltobjekter
 - Klappfeller mot gnagere og lukt- og limfeller mot insekter
 - Begrenset pesticidbruk i kombinasjon med andre metoder
- Når bekjempelsestiltakene er utført, vil en etterkontroll kunne bekrefte at man har nådd målet for bekjempelsen. Dersom det fortsatt er flere av skadedyrene enn ønsket, trenger man kanskje å justere tiltakene og fortsette bekjempelsen.

Aktuell informasjon:

- » [Forebygging av skadedyrangrep - skadedyrhåndboka](#)
- » [Bekjempelse av skadedyr - skadedyrhåndboka](#)
- » [Byggomfattende bekjempelse - skadedyrhåndboka](#)

Fakta

Best resultat oppnås ved kombinert bruk av flere metoder

Best resultat oppnås ved kombinert bruk av flere metoder gjennom integrert skadedyrkontroll. Her er fire eksempler på god bekjempelse som gjøres ved å kombinere flere metoder:

Eksempel 1. Svart jordmaur – fjerning av reir og næring

Det dukker opp mye svart jordmaur i en sandkasse. Sandkassen ligger rett ved et tre hvor maurene stadig sees på vandring opp og ned. Så mye som mulig av reiret/sand med maur fjernes med spade. Sanden/mauren dumpes et godt stykke unna eller utsettes for kokende vann om det er lett tilgjengelig. På denne måten får man drept eller flyttet dronningen, og maursamfunnet kollapser. Treet der maurene går opp og ned påføres insektklister et godt stykke opp på stammen (der barna ikke kommer til). Målet er å hindre maur å få tak i honningdugg fra bladlusene som befinner seg oppe i treet.

Eksempel 2. Tysk kakerlakk – fjerning av næring og korrekt bruk av pesticider

Det dukker opp kakerlakker på et skolekjøkken. Alle matvarer fjernes eller puttes på tette bokser. Sjøppel tømmes, søppelkasser vaskes og lokaler rengjøres grundig. Et skadedyrfirma kontaktes. De finner ut av at det er tysk kakerlakk og bestemmer omfanget av angrepet. Forgiftet åte blir benyttet i bekjempelsen, og dette plasseres godt unna barnas rekkevidde. Informasjon om at det er funnet tysk kakerlakk på skolen blir gitt til de elevenes foresatte med oppfordring om at de bør undersøke om de selv har kakerlakker i hjemmet. Dette vil kunne bidra til at det blir mindre sjanse for at disse igjen bringes til skolen. Etter bekjempelsen fjernes alle pesticidrester, og skolen etablerer bedre rutiner for søppelhåndtering: alt matavfall plasseres i tette avfallsbeholdere som tømmes mer hyppig enn tidligere. For mer informasjon om bekjempelse av kakerlakker, se egen artikkel i denne Skadedyrveilederen.

Eksempel 3. Rotter – bruk av klappfeller, tetting av åpninger og fjerning av næring

Det dukker opp rotter inne på skolen etter at byggarbeider startet på nabotomten. Klappfeller settes ut på en slik måte at de ikke kan nås av barna, og sporingspulver strøs ut der rotteekskrementer ble oppdaget for å finne fotspor til der de kommer seg inn. Alle på skolen blir gjort oppmerksom på at matrester

ikke må bli liggende, men plasseres i tette avfallsbeholdere slik at dette blir utilgjengelig for rottene. Det undersøkes nøye om det har dukket opp nye sprekker i bygningsmassen eller om det er andre opplagte steder som rottene kan ha kommet seg inn. Det oppdages en lufteventil der nettingen har gått i stykker, og fotspor fra rottene går bort til denne. Nettingen i ventilen tettes, og skolebygningen er igjen tett for rotter. For mer informasjon om bekjempelse og sikring mot rotter og rottebekjempelse, se egen artikkel om [brunrotte](#).

Eksempel 4. Måker – fjerning av næringsgrunnlag og sikring av bygg

En barnehage er plaget av måker om våren. De har lært seg å vippe opp lokket på søppelkassene og forsyner seg av innholdet. Måkene viser også truende adferd mot barn og ansatte i uteområdene slik at man ikke kan spise eller leke utendørs. Et skadedyrfirma inspiserer eiendommen, og det oppdages at måkene er i ferd med å bygge reir på taket. Firmaet fjerner reiret som er uten egg. Videre anbefales det at barnehagen monterer en låsemekanisme på søppeldunkene, og at bygningen sikres mot fugl. Alt dette blir raskt gjort av kommunens driftsavdeling, og måkene forsvinner slik at barnehagen ikke lenger har noe

Bekjempelse ved profesjonell skadedyrbekjemper

Ofte vil en profesjonell skadedyrbekjemper fra et skadedyrfirma gjennomføre bekjempelser i barnehager/skoler. Dette er en person som er godkjent av Helsedirektoratet gjennom skadedyrkurs og praksis. Et skadedyrfirma kan hjelpe til med flere ting: identifisering av skadedyr, gi råd om forebyggende tiltak, planlegge og gjennomføre bekjempelse, utføre etterkontroll med mer. Firmaet som man velger, skal gi en god begrunnelse av

Utplassering av forgiftet åte mot skjeggkre. Dette må utføres av profesjonelle skadedyrbekjempere som skal være

hvordan foreslått bekjempelse er trygg for barna. I skadedyrhåndboka er det et eget skriv som beskriver hva man bør passe på når man vurderer å skaffe profesjonell hjelp til å løse et mulig skadedyrproblem.

*godkjente av Folkehelseinstituttet.
Åtedråpene må plasseres slik at barn ikke kan komme i kontakt med disse. FHI - Anders Aak*

Aktuell informasjon:

» [Kjøp av skadedyrbekjempelse - skadedyrhåndboka](#)

Bruk av pesticider

Det aller viktigste når en skadedyrbekjempelse gjennomføres i barnehager og skoler, er at denne utføres på en trygg måte for barna. Spesielt viktig er det å forhindre at barna utsettes for pesticider som kan skade deres helse på kort og lang sikt. Mange bekjempelser kan gjennomføres helt uten bruk av gift. Dersom det er behov for bruk av pesticider, er flere ting som kan gjøres for å redusere helserisikoen ved dette:

- Vurdering av hvem som kan bli berørt av tiltaket (elever/barnehagebarn, foresatte, ansatte mm.), og varsling av disse i god tid før pesticidbehandling.
- Benyttelse av det minst giftige alternativet og den riktige mengden for den aktuelle bekjempelsen, som plasseres utilgjengelig for barn og kun der skadedyrene kan oppholde seg. Forgiftet åte er generelt ansett som det minst risikable type middel ved insektbekjempelser fordi det kan plasseres skjult, og man har kontroll på hvor det er lagt ut. Sprøytemidler kommer lettere på avveie, og siden de brytes sakte ned innendørs, bør de unngås.
- Bruk av verneutstyr og annet som angitt på etiketten og sikkerhetsdatabladet til preparatet.
- Avstenging og merking av stedet der pesticider påføres hvis det er fare for at personer kan komme i kontakt med disse.
- Unngåelse av pesticider på steder der barn enkelt kommer i kontakt med disse, for eksempel i sandkasser og nær lekeapparater.
- Påføring av pesticider i perioder der barn ikke er til stede. For eksempel er det fordelaktig å utføre dette i begynnelsen av ferier slik at det går noe tid fra behandling til rommene tas i bruk igjen. Stedene bør rengjøres grundig før barna kommer tilbake.

- Størst mulig unngåelse av giftbruk mot gnagere. Dersom det ikke er noe annet alternativ, så plasseres forgiftet åte i sikre åtestasjoner som er utilgjengelig for barn. Åtestasjonene merkes med følgende: Produktnavn eller godkjeningsnummer, aktivt stoff, "Må ikke fjernes eller åpnes", "Inneholder muse- eller rottegift" og "Ved mistanke om forgiftning kontakt Giftinformasjonen (22591300)".
- Siden det et kun er tillatt med gift i åtestasjonene når det er aktivitet av gnagere i området, fjernes giften i stasjonen umiddelbart etter vellykket bekjempelse. Når det benyttes gift, samles døde gnagere inn (bruk hansker), pakkes inn i plast og legges i restavfallet siden forgiftede gnagere utgjør en forgiftningsfare for kjæledyr og rovvilt.

Giftinformasjonen kan kontaktes på telefon 22 59 13 00 for å få hjelp og råd ved forgiftninger og forgiftningsfare.

Publisert 01.12.2009 | Oppdatert 01.07.2024